

**RTU studiju kurss "Darba aizsardzība un darba tiesības"****OR000 Rēzeknes akadēmija****Vispārējā informācija**

|                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|-----------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Kods                                                | RA0422                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| Nosaukums                                           | Darba aizsardzība un darba tiesības                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| Studiju kursa statuss programmā                     | Obligātais/Ierobežotās izvēles                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| Atbildīgais mācītspēks                              | Inese Novika - Direktora vietnieks                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| Mācītspēks                                          | Ivita Veselova - Pasniedzējs                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| Apjoms daļās un kredītpunktos                       | 1 daļa, 3.0 kredītpunkti                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| Studiju kursa īstenošanas valodas                   | LV                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| Anotācija                                           | Studiju kurss sniedz pamatzināšanas par darba tiesību jēdzienu, būtību un normatīvo regulējumu Latvijā. Tiek aplūkoti galvenie darba tiesisko attiecību elementi, kā arī darba devēja un darbinieka tiesības un pienākumi. Kursa ietvaros studenti apgūst Darba likuma struktūru un piemērošanas pamatprincipus. Tāpat kurss ietver ieskatu darba aizsardzībā — tās nozīmi, tiesisko regulējumu un praktisko piemērošanu, akcentējot drošus un veselībai nekaitīgus darba apstākļus kā neatņemamu darba tiesību sastāvdaļu.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| Mērķis un uzdevumi, izteikti kompetencēs un prasmēs | Kursa mērķis ir nodrošināt darba tiesību un darba aizsardzības normu teorētisku izpratni un to pareizu interpretāciju, vienlaikus attīstot prasmes, kas nepieciešamas profesionālajai darbībai un konkurētspējai darba tirgū, kā arī uzsverot drošas un veselībai nekaitīgas darba vides nozīmi.<br>Studiju kursa uzdevumi:<br>- veidot izpratni par darba tiesību jēdzienu, būtību un tiesību avotiem;<br>- veidot izpratni par darba līguma noslēgšanas, grozīšanas un izbeigšanas juridiskajiem aspektiem;<br>- veidot izpratni par darba laika, darba samaksas un atpūtas laika tiesisko regulējumu, ņemot vērā konkrētās situācijas kontekstu;<br>- attīstīt izpratni par darba aizsardzības sistēmu, tās normatīvo regulējumu un praktisko piemērošanu, īpaši akcentējot darba devēja un darbinieka pienākumus drošas darba vides nodrošināšanā.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| Patstāvīgais darbs, tā organizācija un uzdevumi     | Patstāvīgi, gatavojoties plānotajiem pārbaudes darbiem, semināriem, jāveic mācību literatūras un normatīvo aktu analīze atbilstoši lekciju tēmām un avotiem. Jāizpilda mājas darbs.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| Literatūra                                          | Obligātā / Obligatory:<br>1. Skultāne I., Slaidiņa V. Darba tiesības. 3.papildinātais un pārstrādātais izdevums. - Rīga: Zvaigzne ABC, 2023. - 288 lpp.<br>2. Kaļķis V., Roja Ž., Kaļķis H. Arodveselība un riski darbā. - Rīga: Medicīnas apgāds, 2015, - 538 lpp.<br>Papildu / Additional:<br>1. Rācenāja N. Darba līgums kā tiesību avots. - Rīga: Turība, 2009<br>2. Darba likums/LV, 06.07.2001. Nr. 105 (2492), <a href="http://www.likumi.lv">www.likumi.lv</a><br>3. Darba strīdu likums //LV, 16.10.2002, Nr. 149 (2724), <a href="http://www.likumi.lv">www.likumi.lv</a><br>4. Darba likums ar komentāriem 2020, <a href="https://arodbiedrības.lv/wp-content/uploads/2020/02/new_dl_ar_kom.pdf">https://arodbiedrības.lv/wp-content/uploads/2020/02/new_dl_ar_kom.pdf</a><br>5. Darbinieku atbildība un sodu piemērošana. Pieejams: <a href="https://lvportals.lv/e-konsultācijas/18764-darbinieku-atbildiba-un-sodu-piemerosana-2019">https://lvportals.lv/e-konsultācijas/18764-darbinieku-atbildiba-un-sodu-piemerosana-2019</a><br>6. Ergonomika darbā. Labklājības ministrija.<br><a href="http://osha.lv/lv/publications/docs/ergonomicadarbalw.pdf">http://osha.lv/lv/publications/docs/ergonomicadarbalw.pdf</a><br>7. Darba aizsardzības likums <a href="https://likumi.lv/ta/id/26020-darba-aizsardzibas-likums">https://likumi.lv/ta/id/26020-darba-aizsardzibas-likums</a><br>8. Latvijas Republikas Ministru kabineta noteikumi Nr.379 „Darba vides iekšējās uzraudzības veikšanas kārtība”.<br>9. Latvijas Republikas Ministru kabineta noteikumi Nr.359 „Darba aizsardzības prasības darba vietās”.<br>10. Latvijas Republikas Ministru kabineta noteikumi Nr.749 „Apmācības kārtība darba aizsardzības jautājumos”.<br>11. <a href="http://osha.lv">www.osha.lv</a><br>12. <a href="http://www.likumi.lv">www.likumi.lv</a><br>13. <a href="http://www.lm.gov.lv">www.lm.gov.lv</a><br>14. <a href="http://www.vdi.lv">www.vdi.lv</a> |
| Nepieciešamās priekšzināšanas                       | Nav prasību.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |

**Studiju kursa saturs**

| Saturs                                                                                    | Pilna un nepilna laika klātienes studijas |                | Nepilna laika neklātienes studijas |                |
|-------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------|----------------|------------------------------------|----------------|
|                                                                                           | Kontakt stundas                           | Patstāv. darbs | Kontakt stundas                    | Patstāv. darbs |
| Darba tiesību jēdziens un avoti. Darba tiesiskās attiecības un rašanās pamats.            | 2                                         | 2              | 1                                  | 0              |
| Darba līguma jēdziens, priekšmets, saturs un forma. Darba līguma noslēgšana un grozīšana. | 4                                         | 8              | 2                                  | 10             |
| Darba tiesisko attiecību izbeigšanās.                                                     | 4                                         | 6              | 1                                  | 10             |
| Darba laiks un atpūtas laiks. Darba samaksas tiesiskais regulējums.                       | 4                                         | 6              | 1                                  | 10             |
| Darba aizsardzības sistēma un organizatoriskā struktūra.                                  | 4                                         | 6              | 1                                  | 6              |
| Darba vides riski un to novērtēšana.                                                      | 4                                         | 6              | 2                                  | 10             |

|                                                |    |    |    |    |
|------------------------------------------------|----|----|----|----|
| Darba aizsardzības organizēšana uzņēmumā.      | 4  | 6  | 1  | 10 |
| Darba aizsardzības prasību piemērošana praksē. | 4  | 6  | 1  | 10 |
| Ieskaite                                       | 2  | 0  | 2  | 0  |
| Kopā:                                          | 32 | 46 | 12 | 66 |

#### ***Sasniedzamie studiju rezultāti un to vērtēšana***

| Sasniedzamie studiju rezultāti                                                                                                                                                                              | Rezultātu vērtēšanas metodes                             |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------|
| Spēj izskaidrot darba tiesību priekšmetu, galvenos principus un darba tiesisko attiecību nodibināšanas tiesisko ietvaru.                                                                                    | Diskusijas, kontroldarbs. Ieskaite                       |
| Prot analizēt un interpretēt darba tiesību normas, piemērojot tās konkrētām situācijām.                                                                                                                     | Diskusijas, situāciju risināšana, mājas darba izpilde.   |
| Izprot darba aizsardzības sistēmas principus, tiesisko regulējumu un darba vides riska veidus, spēj identificēt būtiskākos apdraudējumus un izskaidrot preventīvos pasākumus darba drošības nodrošināšanai. | Diskusijas, kontroldarbs, mājas darba izpilde, ieskaite. |
| Prot piemērot darba aizsardzības prasības praktiskās situācijās, izstrādāt vai analizēt darba vides riska novērtēšanu.                                                                                      | Diskusijas, kontroldarbs, mājas darba izpilde, ieskaite. |

#### ***Studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji***

| Kritērijs                    | % no kopējā vērtējuma |
|------------------------------|-----------------------|
| Kontroldarbs                 | 20                    |
| Mājasdarbs                   | 10                    |
| Darbs semināros (diskusijas) | 10                    |
| Ieskaite                     | 60                    |
| Kopā:                        | 100                   |

#### ***Studiju kursa plānojums***

| Daļa | KP  | Stundas  |          |         | Pārbaudījumi |        |       |
|------|-----|----------|----------|---------|--------------|--------|-------|
|      |     | Lekcijas | Prakt d. | Laborat | Ieskaite     | Eksām. | Darbs |
| 1.   | 3.0 | 16.0     | 16.0     | 0.0     | *            |        |       |